

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної

(назва інституту, факультету)

Кафедра дошкільної та початкової освіти

(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

доц. Гусев С.О.

2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ПП 08.2. Спеціальна педагогіка та технології інклюзивного навчання: асистування в
інклюзивному середовищі**

(назва навчальної дисципліни)

підготовки

магістра

(назва ступеня вищої освіти)

галузі знань

01 Освіта / Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

013 Початкова освіта

(код і назва спеціальності)

Спеціалізації

Інклюзивна освіта

(назва спеціалізації)

додаткової спеціалізації/спеціальності

(назва додаткової спеціалізації/спеціальності)

Освітня програма

Початкова освіта. Інклюзивна освіта

(назва освітньої програми)

інститут, факультет Факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної

(назва інституту, факультету)

Вінниця – 2020 рік

Робоча програма «Спеціальна педагогіка та технології інклюзивного навчання: асистування
(назва навчальної дисципліни)
в інклюзивному середовищі» для студентів СВО магістр за спеціальністю 013 Початкова освіта, спеціалізацією Інклюзивна освіта додатковою спеціалізацією/спеціальністю

Мова навчання українська

«27» серпня 2020 р. 11 с.

РОЗРОБНИКИ: Хіля А.В., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної та початкової освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

(прізвище, ініціали авторів, їх посади, наукові ступені, вчені звання)

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної та початкової освіти
(назва кафедри)

Протокол від «27» серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Голюк О.А.
(ініціали, прізвище)

«27» серпня 2020 р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії інституту, факультету Факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної
(назва інституту, факультету)

Протокол від «27» серпня 2020 р. № 1

Голова НМК

(підпис)

Пахальчук Н.О.
(ініціали, прізвище)

27» серпня 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - <u>3</u>	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Індивідуальне науково- дослідне завдання <u>не передбачено</u> (назва)	Спеціальність <u>012 Дошкільна освіта</u> (код і назва)	РІК ПІДГОТОВКИ	
		- й	- 2-й
Загальна кількість годин - <u>90</u>	Спеціалізація <u>Інклюзивна освіта</u> (назва)	СЕМЕСТР	
		- й	- 3-й
		ЛЕКЦІЇ	
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних – самостійної роботи студента –</i>	Додаткова спеціалізація/спеціальність _____ (назва) Освітня програма <u>Початкова освіта.</u> <u>Інклюзивна освіта</u> (назва)	<i>0 годин</i>	<i>4 годин</i>
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>0 годин</i>	<i>6 годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		<i>0 годин</i>	<i>0 годин</i>
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>0 годин</i>	<i>0 годин</i>
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		<i>0 годин</i>	<i>80 годин</i>
ВИД КОНТРОЛЮ: залік			

ПРИТМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для заочної форми навчання – 11,1 % і 88,9%.

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни «Спеціальна педагогіка та технології інклюзивного навчання: асистування в інклюзивному середовищі» є психолого-педагогічній орієнтації студентів на майбутню фахову педагогічну діяльність у закладах з інклюзивною формою навчання, її зміст, специфіку та важливість у сучасному суспільстві, а також розвитку професійних морально-етичних якостей, необхідних для фахового самовдосконалення та саморозвитку майбутнього вихователя.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Спеціальна педагогіка та технології інклюзивного навчання: асистування в інклюзивному середовищі» є:

- забезпечити опанування майбутніми вихователями навичками здійснення індивідуального підходу в навчанні й вихованні дітей з інвалідністю;
- забезпечити опанування майбутніми вихователями методами міжособистісної взаємодії з батьками дітей з функціональними обмеженнями;
- сформуванню навички диференційованого підходу до розвитку дітей в умовах інклюзивного освітнього простору.

2.3. Компетентності (за освітньо-професійною програмою)

2.3.1. Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов

2.3.2. Загальні компетентності

ЗК-1. Загальнонавчальна. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей дошкільного віку; чинним нормативним забезпеченням дошкільної освіти тощо.

ЗК-2. Інформаційно-аналітична. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійнопедагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

ЗК-9. Адаптивна. Здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання дітей, спілкування з їхніми батьками, комунікації з адміністрацією закладу дошкільної освіти й колегами.

ЗК-10. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку дітей, творчому підходові до виховання. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання дошкільників; здатність до педагогічної рефлексії.

2.3.3. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ФК-1. Предметна компетентність. Здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійно-наукових дисциплін, що є теоретичною основою побудови змісту освітніх галузей.

ФК-3. Педагогічна компетентність. Здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу. Складниками педагогічної компетентності є дидактична, виховна, організаційна.

ФК-5. Професійно-комунікативна компетентність. Здатність актуалізувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з дітьми, батьками, колегами.

2.4. Програмні результати навчання (за освітньо-професійною програмою)

Знання:

ПРН-1. Знати і розуміти сучасні теоретичні основи освітніх галузей, визначених Державним стандартом дошкільної освіти.

ПРН-3. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей дошкільного віку з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПРН-7. Володіти базовими знаннями з гуманітарних та професійно-орієнтованих дисциплін, необхідних для вирішення професійних педагогічних завдань відповідно до освітньо-професійної програми та завдань дошкільної та спеціальної освіти.

Уміння:

ПРН-9. Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів дошкільників та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання.

ПРН-10. Володіти уміннями організовувати ефективне і продуктивне інклюзивне навчання.

ПРН-13. Проводити моніторинг якості навчальних досягнень дітей з певної теми,.

Комунікація:

ПРН-16. Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування в процесі вирішення професійно-педагогічних задач.

ПРН-17. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету.

ПРН-18. Використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації задля підвищення рівня професійної культури майбутнього вихователя.

Автономія і відповідальність:

ПРН-19. Вчитися упродовж життя й удосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.

ПРН-20. Аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтацій.

ПРН-21. Створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє вихованню всіх дітей, незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS /

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Загальні питання організації навчального процесу в інклюзивному класі

(назва розділу)

ТЕМА 1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: основні дефініції та принципи впровадження у практику Української школи

(назва теми)

- Інклюзивна освіта: основні принципи, переваги, існуючі виклики.
- Міжнародне та національне законодавство у сфері інклюзивної освіти.
- Доступність і концепція універсального дизайну як важливі умови забезпечення інклюзивної освіти.

(інформаційний обсяг теми)

ТЕМА 2. Особливості організації навчально-виховного процесу в інклюзивній групі

(назва теми)

- Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як умова надання якісних освітніх послуг дітям з особливими освітніми потребами.
- Реагування на втручання й моніторинг прогресу результатів роботи дитиною з особливими освітніми потребами.

(інформаційний обсяг теми)

ТЕМА 3. Командний підхід як необхідна умова забезпечення якісного інклюзивного простору

(назва теми)

- Основні завдання, ролі та функції асистента вихователя та асистента дитини.
  - Професійна підготовка та специфіка діяльності фахівців, що працюють над формуванням особистості дитини з особливими освітніми потребами та забезпечують її розвиток.
  - Співпраця асистента з іншими фахівцями: командний підхід.
  - Практика спільного викладання: теоретичні основи та практичні приклади.
  - Умови формування партнерських стосунків.
-

(інформаційний обсяг теми)

РОЗДІЛ 2. Особливості розвитку та педагогічної підтримки дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання

(назва розділу)

ТЕМА 1. Особливості розвитку та педагогічної підтримки дітей з інвалідністю в умовах інклюзивного навчання

(назва теми)

- Особливості розвитку та підтримки дітей з порушенням розумового розвитку.
  - Особливості розвитку та підтримки дітей з порушенням емоційно-вольової сфери.
  - Особливості розвитку та підтримки дітей з порушенням опорно-рухового апарату.
  - Особливості розвитку та підтримки дітей з порушенням зору.
  - Особливості розвитку та підтримки дітей з порушеннями слуху та мовлення.
  - Особливості розвитку та підтримки дітей з РАС.
  - Особливості розвитку та підтримки дітей із затримкою психічного розвитку.
  - Особливості розвитку та підтримки дітей з церебральним паралічем.
  - Особливості розвитку та підтримки дітей з комплексним порушенням.
-

(інформаційний обсяг теми)

ТЕМА 2. Особливості розвитку та педагогічної підтримки дітей у складних життєвих обставинах в умовах інклюзивного навчання

(назва теми)

- Особливості розвитку та підтримки дітей з сімей у складних життєвих обставинах.
  - Психолого-педагогічна характеристика дитини з сім'ї у складних життєвих обставинах.
  - Психолого-педагогічний супровід дитини з сім'ї у складних життєвих обставинах.
  - Алгоритм дій в разі загрози життю та здоров'ю дитини з сім'ї у складних життєвих обставинах.
-

(інформаційний обсяг теми)

ТЕМА 3. Особливості розвитку та педагогічної підтримки нормотипових дітей в умовах інклюзивного навчання

(назва теми)

- Психолого-педагогічний супровід нормотипових дітей в умовах інклюзивного навчання.
  - Особливості розвитку та підтримки дітей з синдромом дефіциту уваги з гіперактивністю.
  - Алгоритм дій в разі загрози життю та здоров'ю дитини. Насильство в сім'ї.
-

(інформаційний обсяг теми)

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІНД	С.Р.		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІНД	С.Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. Загальні питання організації навчального процесу в інклюзивному класі												
Тема 1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: основні дефініції та принципи впровадження у практику Української школи	0	0	0	0	0	0	18	2	2	0	0	4
Тема 2. Особливості організації навчально-виховного процесу в інклюзивній групі	0	0	0	0	0	0				0	0	4
Тема 3. Командний підхід як необхідна умова забезпечення якісного інклюзивного простору	0	0	0	0	0	0				0	0	6
Разом за розділом 1	0	0	0	0	0	0	18	2	2	0	0	14
РОЗДІЛ 2. Особливості розвитку та педагогічної підтримки дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання												
Тема 1. Особливості розвитку та педагогічної підтримки дітей з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивного навчання	0	0	0	0	0	0	72	2	2	0	0	22
Тема 2. Особливості розвитку та педагогічної підтримки дітей у складних життєвих обставинах в умовах інклюзивного навчання	0	0	0	0	0	0			2	0	0	22
Тема 3. Особливості розвитку та педагогічної підтримки нормотипових дітей в умовах інклюзивного навчання	0	0	0	0	0	0				0	0	22
Разом за розділом 2	0	0	0	0	0	0	72	2	4	0	0	66
УСЬОГО ГОДИН	0	0	0	0	0	0	90	4	6	0	0	80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: основні дефініції та принципи впровадження у практику Української школи	0	2
2.	Особливості організації навчально-виховного процесу в інклюзивній групі	0	
3.	Командний підхід як необхідна умова забезпечення якісного інклюзивного простору	0	
4.	Особливості розвитку та педагогічної підтримки дітей з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивного навчання	0	2
5.	Особливості розвитку та педагогічної підтримки дітей ц складних життєвих обставинах в умовах інклюзивного навчання	0	2
6.	Особливості розвитку та педагогічної підтримки нормотипових дітей в умовах інклюзивного навчання	0	
УСЬОГО ГОДИН		0	6

6. Теми лабораторних занять

7. Теми індивідуальних занять

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Інклюзивна освіта як модель соціального устрою: основні дефініції та принципи впровадження у практику Української школи	0	4
2.	Особливості організації навчально-виховного процесу в інклюзивній групі	0	4
3.	Командний підхід як необхідна умова забезпечення якісного інклюзивного простору	0	6
4.	Особливості розвитку та педагогічної підтримки дітей з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивного навчання	0	22
5.	Особливості розвитку та педагогічної підтримки дітей ц складних життєвих обставинах в умовах інклюзивного навчання	0	22
6.	Особливості розвитку та педагогічної підтримки нормотипових дітей в умовах інклюзивного навчання	0	22
УСЬОГО ГОДИН		0	80

9. Індивідуальні завдання

10. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання. Зокрема, пояснювально-ілюстративний та частково-пошуковий (евристичний) методи, активні методи навчання.

При викладанні навчальної дисципліни використовуються різноманітні технології навчання – як традиційні, так і сучасні (особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні тощо). При цьому навчання є студентсько-центрованим та здійснюється через активну практичну діяльність. Зокрема, для активізації освітнього процесу передбачено застосування проблемних лекцій, ділових ігор, занять-дискусій тощо.

Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо. При цьому в освітньому процесі передбачено використання спеціальних методів, більш характерних для науково-дослідної роботи – експертного оцінювання, ранжирування, систематизації, екстраполяції, «мозкового штурму», навчальних дискусій, інтерактивних методів навчання, тренінгових вправ тощо. В багатьох випадках такі методи є найбільш оптимальними для розв'язання конкретних навчальних завдань.

11. Критерії та методи оцінювання

Методи оцінювання: увесь перелік письмових, усних та практичних тестів/екзаменів, проектів, презентацій, портфоліо тощо, які використовуються для оцінювання успішності особи, яка навчається, і визнання досягнення результатів навчання освітнього компонента.

В межах дисципліни передбачено перезарахування балів за теми, отриманих студентом за результатами участі у різних формах (інституційних, дистанційних, дуальних) і видах (семінари, практикуми, тренінги, вебінари, майстер-класи тощо) неформальної освіти в межах тематики курсів.

Поточний контроль проводиться на усіх видах аудиторних занять (лекції, практичні, індивідуальні, лабораторні заняття), а також оцінюється самостійна робота, у тому числі й індивідуальні завдання, з кожної теми.

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами: усного і письмового опитування, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій, портфоліо тощо, проведення контрольних робіт, колоквиумів та інше.

Поточний контроль виконання самостійної роботи, в тому числі й індивідуальних завдань, здійснюється за усіма темами.

Форми здійснення поточного контролю та кількість балів за кожен форму визначаються викладачем.

Методи підсумкового оцінювання: усний, письмовий, тестовий залік.

На підсумковий (семестровий) контроль – залік відводиться 30 балів.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
<p style="text-align: center;">А 90-100 балів ВІДМІННО</p>	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності.</p> <p>Студент проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання.</p> <p>Студент спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.</p> <p>Студент проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.</p>	<p style="text-align: center;">ВИСОКИЙ</p>

В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні.</p> <p>Студент володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь.</p> <p>Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.</p>	ВИСОКИЙ
С 75-79 балів ДОБРЕ	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.</p> <p>Студент усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком.</p> <p>Студент спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.</p>	ДОСТАТНИЙ
D 60-79 балів ДОБРЕ	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність студентів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.</p>	ЗАДОВІЛЬНИЙ
Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.</p>	НИЗЬКИЙ
Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.</p>	НЕЗАДОВІЛЬНО
F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	<p>Студент володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.</p>	

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА													Підсумков а контроль (залік)	Загальна кількість	
РОЗДІЛ 1 – 15 балів						РОЗДІЛ 2 – 55 балів									
Т1		Т2		Т3		Контроль на робота	Т4		Т5		Т6		Контроль на робота		
Ау д.	СР .	Ау д.	СР .	Ау д.	СР .		Ау д.	СР .	Ау д.	С Р.	Ау д. .	СР. .			
5		5		5			15	5	15	5	15			30	100

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

1. опорні конспекти лекцій;
2. презентаційні матеріали;
3. підручники та навчальні посібники;
4. навчально-методичні посібники;
5. робоча навчальна програма;
6. збірка електронних тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
7. засоби підсумкового контролю (комплект електронних засобів для підсумкового контролю).

14. Рекомендована література

Основна

1. Діти з особливими потребами в школі : Психолого-педагогічний супровід / О. Романова та ін. – Київ : Шк. світ, 2011. – 128 с.
2. Інвалідність та суспільство : навчально-методичний посібник / [за заг. редакцією Л. Ю. Байди, О. В. Красюкової-Еннс]. – Київ, 2012. – 216 с.
3. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи : [монографія] / А. Колупаєва. – Київ : «Самміт-Книга», 2009. – 272 с.
4. Курикулум навчального та корекційно-розвивального процесів. Модифікація й адаптація курикулуму // Основи інклюзивної освіти : [навч.-метод. посіб.] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. акад. пед. наук України, Ін-т спец. педагогіки ; за заг. ред. А. А. Колупаєвої. – Київ, 2012. – С. 95–106.
5. Основи інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник / за заг. ред. Колупаєвої А. А. – Київ : « А. С. К. », 2012. – 308 с. 11.
6. Хіля А.В. Арт-терапія у системі засобів виховання ціннісного ставлення до життя у дітей та молоді з функціональними обмеженнями: Методичні матеріали. Частина перша / А.В. Хіля. – Вінниця, ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. – 252 с.

Додаткова

1. Граб С. О. Інклюзивна освіта у міжнародному праві [Електронний ресурс] / С. О. Граб // Альманах міжнародного права / Міжнар. гуманіт. ун-т. – Одеса. - 2014. - Вип. 5. - С. 11-17. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/amp_2014_5_4 (дата звернення: 27.01.17). – Назва з екрана.
2. Кравець Н. Особливості розумової працездатності школярів в умовах інклюзивної форми навчання / Н. Кравець, В. Шорохова // Рідна шк. - 2009. - № 11. - С. 52-56.
3. Хіля А. В. Актуальные вопросы инклюзивного обучения в Украине / А. В. Хіля // Recenzuojamastestinis mokslu straipsniu rinkinys. Socialinis ugdimas: postmodernios visuomenes issukiai vaiku ir jaunimo socializacijai – VII. – Vilnius, BMK LEIDYKLA, 2014. – 53-57.
4. Children: The Me Book by O. Ivar Lovaas. Department of Psychology University of California, Los Angeles, 1981. – 205 p.

15. Інформаційні ресурси

1. www.ispukr.org.ua – сайт Інституту спеціальної педагогіки НАПН України
2. www.mon.gov.ua/ - Міністерство освіти і науки України - офіційний сайт
3. www.ussf.kiev.ua/ieeditions/ – сайт Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»